

Rovnost žen a mužů v EU dosáhla nového milníku: zrychluje se pokrok?

Před deseti lety zavedl institut EIGE index rovnosti žen a mužů jako ukazatel stavu rovnosti žen a mužů v EU. Každý rok přinesl víceméně stejný závěr: pokroku je dosahováno hlemýždím tempem. Letos byl však zaznamenán **největší meziroční rozdíl v celkovém skóre v historii indexu vůbec**: EU dosáhlo 70,2 bodu ze 100.

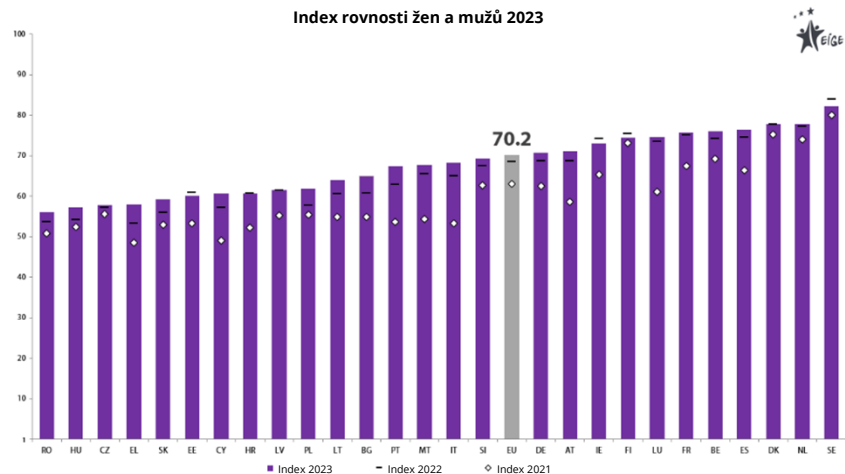
Jako vždy se však pod tímto číslem skrývá řada věcí – a je to pestrý obraz.

„V průběhu let EU pokročila, pokud jde o rovnost žen a mužů. Jsme si však také vědomi toho, že to nestačí a dosažená zlepšení jsou křehká. V současnosti se k rovnosti žen a mužů přibližuje pouze Švédsko, které v rámci indexu získalo více než 80 bodů. Švédsko však představuje pouze 2 % obyvatel EU. Vždy se budou objevovat výmluvy k odsouzení úsilí v oblasti rovnosti žen a mužů stranou. To nemůžeme dopustit. Musíme jednat hned. Společně a na všech úrovních. Musíme dosažené úspěchy oslavovat. Bez ohledu na jejich rozsah. Díky tomu budeme stále postupovat #3StepsForward.“ Carlien Scheele, ředitelka institutu EIGE

Analýza hodnocení 70,2 bodu – není prostor ke spokojenosti

Země s nejlepšími výsledky, jako je Švédsko, Nizozemsko a Dánsko, jsou v indexu i nadále na předních místech – stejně jako v posledních více než deseti letech.

Přesto se jejich pokrok buď ustálil, nebo došlo k bodovému propadu – jak jsme zaznamenali třeba v případě Finska nebo Francie. To jasně ukazuje, že zlepšení nelze považovat za samozřejmost. Musí být zajištěna a podpořena opatřeními k udržení pokroku.



Na druhém konci jsou země jako Itálie, Portugalsko, a Malta, které navzdory tomu, že získaly nižší bodové hodnocení, než je průměr EU, dosáhly v posledních deseti letech v oblasti rovnosti žen a mužů výrazného zlepšení. Pokud tedy země zavedou opatření, tempo pokroku se zrychlí.

Podívejme se na změnu pozorněji

Čas – neplacená péče je mezi ženami a muži stále nerovnoměrně rozdělena

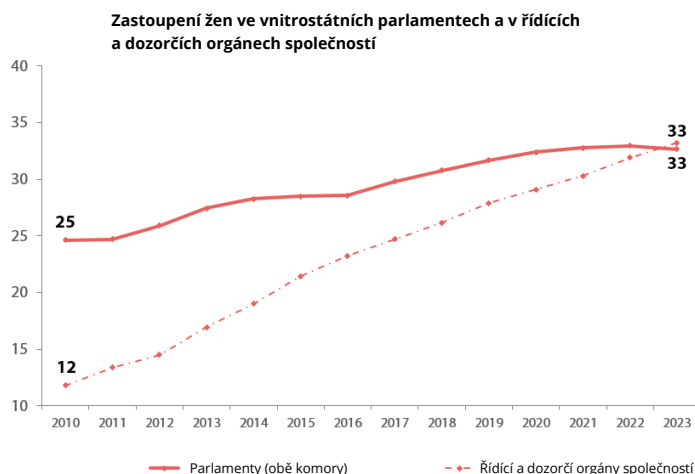
Genderové rozdíly v poskytování péče se zmenšují. Ne však proto, že by muži měli na svých bedrech více pečovatelských povinností. Ženy toho dělají méně. K této změně mohly přispět asistenční technologie, služby s donáškou domů nebo zvýšená zaměstnanost žen. Technologie však mohou podpořit některé změny pouze tím, že část pečovatelských povinností přenechají externím poskytovatelům. K dosažení posledního kroku bude zapotřebí strukturálních změn. Claudia Goldin, profesorka ekonomie a nositelka

Nobelovy ceny za rok 2023, k tomu uvedla: „Nikdy nedosáhneme rovnosti žen a mužů, dokud nebudeme mít také rovnost v páru.“

Tlak na moc – pokrok v řídicích a dozorčích orgánech společností, ne však tolik ve vnitrostátních parlamentech

Poprvé po deseti letech se počet žen v parlamentech a řídicích a dozorčích orgánech společností sešel na 33 %.

Právní předpisy vedou k významným změnám. Legislativní kvóty v osmi členských státech EU pomohly prolomit skleněný strop ve společnostech, což vedlo k většímu počtu žen ve vrcholných pozicích a přineslo do řídicích a dozorčích orgánů společností více inovací, kreativity a produktivity. Doufejme, že směrnice o genderové vyváženosti v řídicích a dozorčích orgánech společností, která byla schválena v loňském roce, udrží dynamiku a její vliv se rozšíří i do dalších členských států EU.

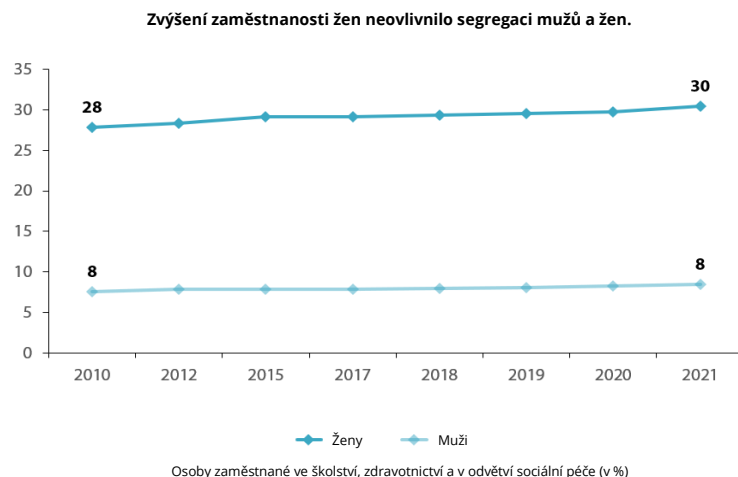


Nyní potřebujeme cílenější kroky v parlamentech, abychom urychlili pokrok v politické oblasti, zejména v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu v roce 2024.

Práce, kterou je třeba udělat – segregace mužů a žen na trhu práce se nepohnula ani o píď

Došlo k pokroku v oblasti práce, zejména pokud jde o pružné pracovní příležitosti. Je však zarážející, že trh práce je dnes stále stejně genderově segregovaný jako před deseti lety.

V souvislosti s tím, jak se rýsuje digitální a ekologická transformace, vzniká stále více nových pracovních míst, která vyžadují změnu kvalifikace a prohlubování dovedností, aby odpovídala novým a měnícím se požadavkům na trhu práce. Ženy nejsou zapojovány tak, jak by mohly. Krok za krokem dohánějí požadavky pracovních míst v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM), avšak podíl mužů v profesích v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče zamrzl. Ekologická transformace nejenže vytvoří poptávku po dovednostech v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky, ale také nové požadavky v odvětví péče, kde je nedostatek pracovníků.



Do cíle je ještě daleko?

Z letošního indexu rovnosti žen a mužů vyplývá, že pokrok je možný, ale zůstane křehký, pokud jej nepodpoří opatření ve všech oblastech života ve všech členských státech EU. Práce v této oblasti ještě neskončila. Musíme pokračovat. Dosáhnout stanoveného cíle znamená zaujmout průřezové hledisko –

zejména v oblasti změn klimatu, kde genderové rozdíly pociťují různí jednotlivci a skupiny. Znalosti vedou ke změně.

Přečtěte si více o indexu rovnosti žen a mužů [odkaz: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index>].

Zprávu o indexu rovnosti žen a mužů za rok 2023 naleznete zde [odkaz: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>].

Profily zemí naleznete zde [odkaz: <https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>].

Další informace o orientaci institutu EIGE na iniciativu #3StepsForward pro zelenou a genderově vyváženou Evropu naleznete zde.

[<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]